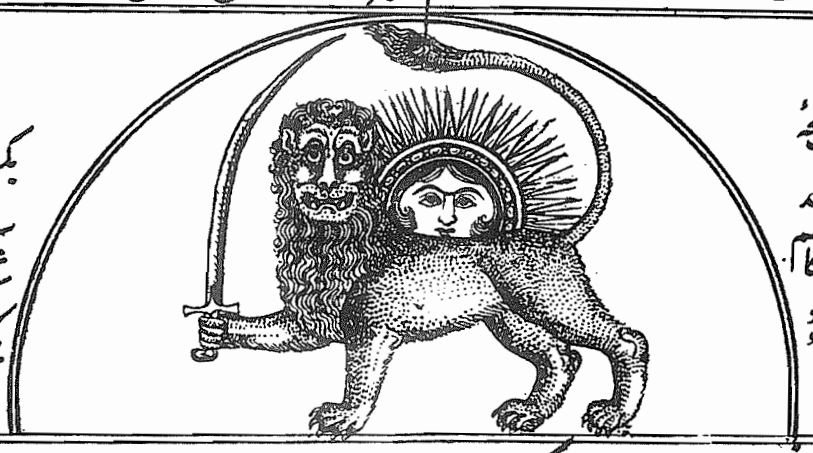
روزنامه وقایع اتفاقیه بتاریخ جمعه هشتم شهر جمادی الثانی مطابق سال تنکوزئیل سنه ۱۲۶۷

نمره دهم

هر کس در طهران طالب نسخه
ازین روزنامها باشد
در بازار در دکان میرسید کاظم
بلور فروش فروخته می شود

قیمت
یک نسخه دهشاهی
سه ماه شش هزار دینار
شش ماه دوازده هزار
یکسال بیست و چهار هزار

اخبار داخله ممالک محروسه پادشاهی

دارالخلافه طهران

چونکه سرکار اعلیحضرت پادشاهی از زمان جلوس بتخت فرمانروائی تا کنون ممالک محروسه را سیاحت نفرموده اند و خاطر خسروانی مایل است که اسطام ولایات و اسود کی رعایا را بچشم خود مشاهده فرموده چون آفتاب جهانتاب بوجود مبارک روشنی بخشای بلاد گردید عموم رعایا در سایه رأفت و حمتش خورسندی و آسودگی و تقدیم شکرگذاری حاصل نمایند لهذا خاطر مبارک بعزیمت سیاحت در ممالک عراق و اصفهان قرار فرمودند سلاطین سلف نور الله مضاجعهم همیشه باقشون و شوکت تمام بولایات حرکت مینمودند ولی اعلیحضرت پادشاهی که شوکت و دولت همایون و جلال نوبت روزافزون خود را اساسش در رفاه رعیت و راحت و امنیت مملکت میدانند و منظور دارند که از زیادتی قشون در حرکت آسیبی برعایا نرسد باین ملاحظه باجزئی قشونی بقدر کفایت قراول وحشم مبارک و بقدر لزوم جمعی از سایر چاکران و خدام و حشم دربار خسروانی در غره رجب انشاالله بعزم سیاحت تشریف فرمای صفحات اصفهان و آن نواحی خواهند شد انشاالله تعالی ازین سفر فیروزی اثر برای عموم اهالی ولایات محروسه فواید عمده و منافع کلی حاصل خواهد گردید

تذکره مرور که سابقا قرار شده بود که درین دولت علیه داده شود درین هفته مباشرین تذکره که بولایات بایست بروند مامور شده رفتند و بعد ازین قرار شده است که احدی از ولایات مقرره بی تذکره نگذرد و بر هر کسی لازم است در عبور و مرور بطوریکه در کتابچه دستور العمل تذکره مرقوم است تذکره بگیرند

عالیجاه حسنعلی خان سرتیپ که قوشنی که احضار شده بود با فوج جدید و صاحب منصبان فوج قدیم برکاب همایون آمده وارد دارالخلافه شدند و عالیجاه حسنعلی خان از نظر بخدمات سابقه و لاحقه بمنصب سرتیپی سرافراز فرمودند

شاه نهر بزرگی که در دارالخلافه در بالای نگارستان حفر شده بود که آب از رودخانه کرج بشهر بیاید در عهد شاهنشاه فردوس آرامگاه کنده شده و تاکنون آبی بشهر از نهر مزبور جاری نشده بود درین اوقات که اول بهار است و اهل شهر قدری کم آبی می کشیدند و بسبب اینکه حال آب در نهر مزبور متصل جاری نبود قدری خرابی باو رسیده بود محض رفاه رعایا و برایا و سکنه دارالخلافه آقای دولت علیه مخارج حفر و تعمیر و بنائی نهر مزبور را که قریب به سنگاب کبیر دارد زیوان اعلی داده و درست نموده از آب کرج لبالب و مملو بشهر جاری کرده و در شبانه روز بکل محلات و خانها تقسیم شده و داخل ساکین که هیچوقت در

خانهای خود باینطرف آب جاری ندیده بودند و به آب چاه یا آب
دستی سقا که زنان میکردند حوضها کوچکها در خانهای خود ساخته
و در این ده شبانه روز از آب جاری پر کرده و یکی سیراب گردید
شکر گذاریها از ملاحظات امنای دولت علیه باحوال اعالی و ادانی

بتاریخ سه شنبه پنجم شهر جمادی الثانی برحسب قانونی که درین دولت علیه
متداول است اعلیحضرت پادشاهی باسب دوانی تشریف فرما شدند

محمد تقی خان جوانشیر که حاکم شاهرود و بسطام بود درین روزها مرحوم شده
اولیای دولت علیه محمد قاسم بیک نقشکار را مامور کرده و فرستاده
دادند که از انجا نعش او را به ارض اقدس مشهد مقدس برده در انجا
مدفون نماید و حسینعلی خان جوانشیر را که منصوب او بود بجای او
بحکومت شاهرود و بسطام منصوب و برقرار فرمودند

خانه ورثه میرزا علی نوری واقعه در محله عودلاجان دو بالاخانه داشت
که جلو و عقب بالاخانها از دو طرف مهتابی بوده و زیر مهتابی جلو
طویله دو مرده و سه زن و شش طفل بزرگ و کوچک در بالاخانه و دو
اسب در طویله بوده یک ساعت و نیم صبح مانده ناگاه صدائی
بلند شده یک نفر مرد پیدا شده به بیرون نگاه کرده دیده است که
مهتابی جلو خراب شده و راه بیرون نیست پنجره که بطرف مهتابی
عقب بوده باز کرده مردان و زنان از آنطرف بیرون رفته
اطفال بزرگ و کهواره را هم بیرون برده بعض بیرون ریخته آنجا بالاخانه
نیز خراب شده بعد از آنکه همسایها آمده و طویله را کاه دیده اند
دو رأس اسب هم در زیر پی ایستاده و عیب نکرده بوده اند

شخصی دلاک با زن خود دعوا کرده و مشت زیادی بگیف دست خود زده

وگفته است که این تریاکها را میخورم و خود را از دست تو هلاک میکنم
و بزن مزبوره چنان وانمود کرده که تریاکها را خورده و بنای کف پا شدن
از دهان نموده زنش رفته خویشان و همسایگان را خبر کرده که شوهرم تریاک
خورده و حالا تلف می شود و انها را ببر دلاک مزبور می اورد میخواهند
او را معالجه کنند بعد از آنکه دلاک میداند که او را چگونه معالجه خواهند کرد
تریاکها را ازشان میدهد و هرچه میگویند که تریاک نخورده ام از او قبول
نکرده اند و حکما از چیزی که در معالجه تریاک خورده بکار میبرند و ذکرش
مناسب نیست دست کاسه تقدیر یک بیر و نیم بخورد او داده اند

ناقی کرده است

قیمت اجناس و ارتفاع که حسب الامر شاهنشاهی دولت علیه مقرر است
کاهگاه در روزنامه زده میشود درین هفته از اینقرار است

گندم		جو		برنج		آرد	
ساچیلاغ	من ۱۰	درسهر	من ۱۰	عبدلو	الاغ ۱	آرد گندم	من ۱۰
ورامین	من ۱۰	شفر		اکوله	الاغ ۱	آرد جو	من ۱۰
	تومان				الاغ		احمال

	تومان					همه	
نیل	من ۱۰	جو	من ۱۰	روغن	الاغ ۱	شفرفه	
	تومان		احمال				
جاجرود	من ۱۰			شیره	الاغ ۱	طاغ	احمال
				کوله	الاغ ۱		

	تومان			قند		نبات	
نمکو	من ۱۰	ریگ	الاغ ۱	زرگر	صفار	شکر حصه	زنبار
				بزرگ			

وسایر جوبات و غیره نیز همین برادر است

سایر ممالک محروسه

در تبریز در سالهای سابق قرار گذاشته بودند که در ایام
عید نوروز نامیزده روزانه اهل هر محله دیگر و زمستان از خانهای
خود بیرون زده که اهل محلات دیگر بدیدن آنها بیایند و از

زحمت عسرت برای مردم حاصل بود امسال نواب عشته الدوله
این قاعده را موقوف داشته و مردم از تکلیف و تکلف آسوده شده

و هم چنین از قرارهائیکه نواب عشته الدوله بجهة پاکیزگی کوچها و معابر
و بازارهای شهر تبریز گذاشته اند یکی آنکه کوچها را حکم کرده اند
که کلاسنگ فرش بشود که از برای خلق ما مثل سابق عبور بصعوبت نباشد
و کل زیاد در کوچها و گذرگاهها در ایام بارندگی جمع نشود که رفت
و آمد مردم بسبب آب و گل مشکل باشد دیگر آنکه بعضی از کسبه و اصناف
بازار در جلو دکانهای خود سکوها بسته و معابر خلق را تنگ کرده بودند
قدغن کرده اند که آن سکوها را برداشته اند و سعی در بازارها تمام
رسیده و راه عبور خلق آسانتر شده است

اخبار دول خارجه

انگلیس

در روزنامه هفته گذشته نوشته شده بود که وزرای پادشاه
انگلیس عزل شده اند و بنا بود که لارد سطنلی که یکی از خوانین عمده
انجاست اشخاصی دیگر از وزرا معین کند که در عوض آنها که معزول شده اند
برقرار شوند و آنهم بعد از چند روز کوشش و سعی در قوه آمد
و موافق خبر آخر که از آنولایت رسیده معلوم نبود که وزراکیها
خواهند بود بعضی میگفتند که دوربنو دکلارد جان رسل وزارت
که همراه او سابقا مشغول امور وزارت بودند باز برقرار
شوند در میان اهل انگلیس مدتی است که بحث سخت است در خصوص
اینکه آیا غله و اذوقه و غیره از خارجه بی گرگ داخل ولایت انگلیس کردن
صلاح دولت است یا نه آنهاکه صاحبان املاک اند و کارشان
زراعت است باین عمل راضی نیستند زیرا که نمیتوانند که جنس خود را
بقیمت اجناسی که از خارجه می آید بفروش برسانند چند سال است

که این قرار را گذاشته اند که اجناس و اذوقه از ولایات خارجه
بی گرگ داخل ولایت انگلیس بشود بسیاری از زارعین از این مسئله
زیاد متضرر شده اند و صاحبان املاک نیز بهمین سبب که نمیتوانند بهره
مالکانه خود را از زارعین وصول نمایند آنها هم خسارت زیاد کشیده اند
از اینطرف آنها که صنعتکار و کارند و باید اذوقه از هر قسم که باشد با
پول بخرند میخواهند اذوقه و اجناس را آنچه ممکن باشد ارزانتر بخرند
و چونکه در این اوقات زراعتکاران بسیار پریشان بودند و کلای
آنهاکه در پای تخت لندن می نشینند مدعی لارد جان رسل و وزرای
هم مصلحت دانسته بودند و سبب دیگر در خصوص معزولی وزیر مزبور
این است که دین اهل انگلیس عیسوی از چند فرقه است پادشاه و
خوانین و بسیاری از خلق از ملت پرتستند میباشند و سایر اهل انگلیس
از ملت کتولیک اند و کتولیکها خلیفه بزرگی را که در رومه می نشیند
و نام او پاپاست بزرگ دین خود میدانند و در خصوص امر دین او را
مختار و اولوالامره واجب الاطاعه میدانند چند وقت سابق این
پاپا یک خلیفه از جانب خود بلندن فرستاده بود که امورات دین
کل کتولیک ساکن انگلیس در دست او باشد آنهاکه از اهل پرتستند
هستند از اینمعنی بسیار رنجیده خاطر شدند از اینجهة که گفته شد که کسیکه
پادشاه ولایت خارجه باشد حق این را ندارد که بولایت انگلیس ما
امور کند و چنین عمل خلاف حرمتی است که به پادشاه انگلیس لازم است
حرف کتولیکها این است که خلیفه که نایب پاپاست وارد در
لندن نشسته است بزرگ ماست در اموراتی که مداخلت بدین داشته
باشد و هیچ دخلی با مورات دولتی ندارد ما همه رعایای پادشاه
انگلیس و خیرخواه و غیرت کش هستیم اما باید آن اختیار را داشته
باشیم که راهی که در امورات دینی بسپند خاطرمان بهیچ کسی مخالفت
دران نکند و در امر دین هر کس را که نا پسند کرده باشیم باید بزرگ

ما باید با شاه و اطاعت باو باید بکنیم و این مباحثه اگرچه خلیت و منافیت
بدولت علیهٔ ایران بلکه بهیچ دولتی غیر از دولت انگلیس ندارد
الا نظر باینکه در همهٔ روزنامهای فرنگستان این گذارش را
نوشته اند مباشرین این روزنامها هم بجهة اطلاع خلق نوشتن آنرا
بهتر دانستند

در خصوص مشورت وکلای دول فرنگستان در شهر ورزدن در
بعضی از روزنامهای فرنگستان نوشته اند که دولتهای بزرگ
میخواهند با دول کوچک منسی بخلاف انصاف رفتار نمایند دولت انگلیس
مانع این عمل شده است دولت فرانسه هم از طوری که میتوانستند
درین باب با دولت انگلیس متفق هستند و حمایت از دول کوچک
دارند که باید بقراریکه پیش ازین بودند بازهم باشند و تغییر داده نشوند

فرانسه

در روزنامه گذشته در باب مخارج لوی ناپلیان رئیس دولت فرانسه
نوشته بودند که وزرا میخواستند زیاد بکنند و اهل مشورتخانه قبول
نکرده بودند تفصیل گفتگو درین خصوص این است که آنها که بزیاد کردن
این اخراجات راضی نبودند حرفشان این بود که لوی ناپلیان بزندت
یعنی پادشاه نیست رئیس دولت جمهوریه است تا مدت معینی باین ریاست
مأموریت دارد و بعد از آن معزول خواهد شد و رئیس جمهوریه نیابت است که با اوضاع
پادشاهی راه برود وزرا و آنها که طالب بودند که اخراجات او را
زیاد بکنند در جواب گفتند که لوی ناپلیان اگرچه پادشاه نباشد باز
بزرگ دولت فرانسه است و بجهة شأن و حرمت دولت واجب است
که اوضاع و اسباب پادشاهی داشته باشد اخراجات سالیانهٔ پادشاهان
ایام سابق مملکت فرانسه سی میلیان فرانک بود که بحساب پول ایران شش کرور
میشود بعد از آنکه سلسلهٔ پادشاهان قدیم فرانسه را از ولایت بیرون کرده
کردند لوی فلیپ تاج و تخت فرانسه برقرار شد اخراجات او را هم دو کرور و
دویست هزار تومان میباشد برآورد کرده و میدادند
حال که اخراجات لوی ناپلیان را میخواهند سی میلیان و چهارصد
پست و پنج هزار فرانک که سیصد و چهل و دو هزار و پانصد تومان است
قرار بدهند اهل مشورتخانه چرا قبول ندارند و چرا باید صد و هشتاد هزار تومان
از این مخارج را وا بزنند و این مبلغ جزئی را که نسبت بخارج پادشاهان
سابق فرانسه بسیار کم است دریغ بدارند در سر این گفتگو بعد از آنکه وزرا
دیدند که مطلبشان پیش نمیرود استعفا کردند که از شغل خود
معزول و دسته دیگر بجای آنها برقرار شوند و حسب التمنای خودشان معزول
هم شدند و جمعی دیگر وزرا بجای آنها برقرار گردیدند ولی اینها نیز
علی الحساب مأمور شدند که کار معطل نماند و وزرای مجدد بجای اینها
برقرار میکنند

مأموریت و معزولی چند نفر از اهل سفارتخانه فرانسه را باینطور نوشته اند
ژنرال اوپیک که مدتی از جانب دولت فرانسه در دولت روم وزیر
مختار بود از آنجا خواسته و بمنصب و لقب سفیر کبیری مأمور بدین پای تخت انگلیس گردید
و در روزنامه که بتاریخ ۲۷ ربیع الثانی در پاریس پای تخت فرانسه
نوشته شده مشارالیه وارد پاریس گردیده که چند روز در آنجا
توقف نموده و از آنجا روانهٔ لندن گردیده برود بمحل مأموریت
موسیو دلهوله که چند سال سابق بر این نایب وزیر مختار فرانسه از
جانب لوی فلیپ در دولت علیهٔ ایران بود در سفر اصفهان بحضور
شاهنشاه فردوس آرامگاه شرفیاب شد مأموریه اسلامبول است منصب
وزیر مختاری از جانب دولت جمهوریه فرانسه و مشارالیه بعد از سفر ایران
مدتی قونسول ژنرال بود در ولایت مصر و یک وقتی هم مأمور روم شد
و بچندین خدمات بزرگ عمده مشغول بوده و بذکاوت و فطانت
وزیر کی مشهور است موسیو دلوسکی که وزیر مختار بود در ناپولی
بلقب سفیر کبیر مأمور پای تخت اسپانیول گردید موسیو دسرتیز که

مدتی از جانب دولت فرانسه در دارالخلافهٔ طهران وزیر مختار بود
و بعد از آن وزیر مختار بود در ولایت سوئید حال از آنجا خواسته اند
و بمنصب وزیر مختاری بدولت جمهوریهٔ سینکی دینای شمالی میفرستند

موسیو مرتینگلی که نایب اول سفیر کبیر فرانسه ساکن لندن بود مامور
به مملکت سوئید شده است بلقب و منصب وزیر مختاری

در خصوص قشون فرانسه که در شهر رومه بودند چندی قبل ازین گفتگو شده
بود که یا قشون را بالمره از آنجا بردارند یا کم بکنند اما از گذارش این
روزنامه معلوم میشود که برداشتن عساکر فرانسه را از رومه بکلی ممکن نیست
زیرا که پاپا آن قوت را ندارد که خودش ملک خود را ضبط کند و
منتظم نگاه بدارد قدری از قشون فرانسه که در رومه بودند برداشته اند
اما در عوض آنها افواج دیگر فرستاده اند

مملکت فرانسه نسبت به سابق آرام بود اگرچه دیوانیان خبر داشتند که
مفسدین باز در فکر فساد ند اما چون نظام دولت بسیار سخت بود و شورش
جنگ و خونریزی نمایند و مافی الضمیرشان آشکار نشد

نمسه و سایر ممالک فرنگستان

در شهر وینه پای تخت آستریه خلق باز بنای یاغیگری داشتند امنای
دولت خبردار شدند و شبیخیان شهر را فرستادند بجائی که مفسدین
جمع شده بودند که بنای فساد بگذارند صد نفر از آنها را در همانجا گرفته
محبوس کردند

چنانکه در روزنامهٔ گذشته نوشته شده بعضی از قشون آستریه
داخل خاک دینمارک شده و بهمراهی عساکر دولتین پروس و دینمارک
نظم در ولایت میکذاشتند و قشون یاغیان هالستین که مدتی
بپادشاه دینمارک یاغی بودند و با قشون دینمارک جنگ میکردند حالا
که جنگ را موقوف کرده اند همان یاغیان مانند سایر نظام داخل قشون
پادشاه دینمارک شده خدمت میکنند

در روزنامهٔ اسلامبول که درین روزها رسید نوشته اند که موسیو
موسنورون که مدتی از جانب دولت دوم دسه وینه پای تخت آستریه وزیر
مختار بود معزول شده و عارف افندی بجای او برقرار شد بلقب سفیر کبیر
عبدی پاشا که سابقا حاکم بغداد بود مامور بحکومت کردستان شده است
بجای اسد پاشا که حاکم کردستان بود و فوت شده است
رجیه پاشا که حاکم ساعده بود بحکومت بغداد مامور گردیده است

احوالات متفرقه

در یکی از روزنامهای چند وقت پیش ازین اسلامبول نوشته بودند
که تاجری از اهل فرانسه میخواسته است بکشتی سوار شود کیسهٔ پولش میان
آب دریا افتاده و پیدا نشده بود درین روزها شخصی دیگر از انگلکا
اسلامبول میخواسته است سوار کشتی شده بشهر برود همراه
خود چند کیسه داشته که نود و دو هزار قروش که هزار و هشتصد و چهل
تومان پول ایران است دران کیسها بوده است در نزدیکی پل قلاتیا
دریا افتاده همان مهندس را که اول پول تاجر فرانسه را رفته بود پیدا نامه
نیافته و در عوض توپها را پیدا کرده بود آوردند و بعد از کوشش زیاد این
پول را پیدا کرده و بصاحبش داده و بجهة حق سعی او موافق قاعده فرنگستان
یک ثلث این پول را باو داده شد اما آن پول اول که از تاجر فرانسه
بآب افتاده که در جستجوی او توپها را یافته خود پیدا نشده و چونکه
چنین گذارشات در لنگرگاه اسلامبول بسیار اتفاق می افتد زرها
در روی آب نزدیک زیاد میشود حال بنا دارند که یا سکوئی یا جائی
در میان آب بسازند که کشتی بزرگ بیاید بپهلوی او و سیاح و غیره از
روی همان سکو سوار کشتی بشوند و لازم نباشد که سوار زورق
شده خود را بکشتی بزرگ برسانند که احتمال تشویش غرق شدن

از شدت امواج کاهی در انهار میرود

از نیزه رود دس نوشته اند که یک کشتی جنگی دولت عثمانلو

روبروی آن جزیره لنگر انداخته بود بسبب طوفانی که در آنجا شده بود
بسنگ خورده شکسته وغرق شده درین کشتی صد و پنجاه نفر قشون
بحری وبیست عراده توپ بود ونزدیک بکنار لنگر انداخته بودند ناگاه
امواج شدت کرده رنجرهای بزرگ که بلنگر بسته بودند از یکدیگر گسسته
وطناب کلفت از قلب بشد بلکه از یکه یکرپاشد ودیرکهای کشتی
وهرچه بود بریده وبدریا انداخت باز فایده نکرد وامواج چنان
شدت داشت که آنها هم پاره شدند وامواج کشتی را بکنار
افکنده بروی سنگها زده وشکسته غرق نمود اما اهل کشتی را بسلامت
درآوردند مگر سه نفر که بلاک شدند وچنان که در آنجا بودند با
کشتیبانان کشتی نمسی بکمک اهل کشتی مزبور آمده اگرچه همه را بسلامت
درآوردند مگر سه نفر اما میگویند که از اسباب واوضاع کشتی
چندان چیزی بیرون نمیتوان آورد

کراختین که ما بین مملکت یونان وممالک روم بود از برای کسانی که
ازسمت روم به یونان می آمدند اول نه روز توقف قرار بود
حال چونکه ناخوشی از ولایات روم رفع شده ودیگر بهت
توقف کسانی را که ازسمت روم به یونان می آیند پنج وچهار
ساعت قرار داده اند مگر بجهة کسانیکه ازسمت شام
مصر به آنولایت بیایند که آنها را مانند قرار سابق نه روز در
کراختین نگاه میدارند

درین روزها یکی از دانایان فرنگستان که در علم تواریخ
اطلاع تمام دارد خصوص در اختراع قطب نما نوشته است که
آنچه معلوم میشود این است که اختراع قطب نما از طایفه اسلام
عرب بوده اما میدانند که درچه ایام ساخته اند وکی بمصرف
آمده است وازبرای تحقیق وتجسس این مطلب بسیاری از کتب قدیم
عرب واسپانیول ولاطین وغیره را دیده است از بعضی

کتب عرب که تاریخ آنها پانصد سال یا ششصد سال قبل ازین
بوده معلوم میکرده که در آن ایام قطب نما درمیان آنها
متداول بوده ودر آن ایام که کل فرنگستان با سلاطین
عرب درباب بیت المقدس جنگ داشتند که در کتب عرب آن
ایام را ایام جنگ جهاد میگفتند قطب نما را که اختراع دریان
عرب بود بفرنگستان بردند ودر آنجا بمصرف آمده وبکار خورد
اما اول اختراعش معلوم نیست ومیدانند که ابتدا که فهمیده است
که میل آهن رابا دایم الاوقات بقطب شمالی مایل است

موافق قاعده شماری که در آن طرف مملکتی که در تصرف
دولت روسیه است نموده اند معلوم شده است که جمعیت
آنولایت حالا نزدیک بده کرور میباشد ودر زمان
سی وشش سال سابق براین که بعد از جنگ فرانسه عهدنامه
بسته بودند جمعیت آنجا را در آن ایام سرشماری نموده و
مشخص کرده بودند سه کرور وسیصد هزار کس بیشتر نبوده اند

جمعیت آنقدر از ولایات روم که داخل فرنگستان و
اوروپا حساب میشمایند بانطور نوشته وتشخیص داده اند
عثمانلو دو کرور وصد هزار کس بحساب آورده اند سلاوان
چارده کرور ودویست هزار نفر والاک هشت کرور
یونان دو کرور وارناود وطاس کرور واین جمعیت کمتر
ده کرور وسیصد هزار کس بشماره وحساب آورده اند هفت
کرور وسیصد هزار کس مذهب اسلام اند از چند قسم و
مابقی که بقدر پنج ده کرور میباشند کلا عیسوی اند
از ملل کرک وغیره